

Sygn. akt I KS 5/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

Protokolant Anna Kuras

w sprawie **W. D.**

oskarżonego z art. 178a § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 2 marca 2022 r.,

skargi w trybie art. 539a § 1 k.p.k.

wniesionej przez prokuratora

na wyrok Sądu Okręgowego w Ś.

z dnia 19 listopada 2022 r., sygn. akt IV Ka (...),

uchylający wyrok Sądu Rejonowego w W.

z dnia 15 marca 2021 r., sygn. akt III K (...),

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w Ś. do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

W. D. został oskarżony o to, że w dniu 27 czerwca 2019 r. w W. kierował samochodem osobowym marki A. (...) o nr rej. (...) w ruchu lądowym, po drodze publicznej w stanie nietrzeźwości, gdzie wynik badania na zawartość alkoholu wykazał I — 0,58 miligrama alkoholu na litr wydychanego powietrza i II — 0,54 miligrama alkoholu na litr wydychanego powietrza, tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 15 marca 2021 r., sygn. akt III K (...), Sąd Rejonowy w W. uznał W. D. za winnego popełnienia zarzuczonego mu czynu i za to skazał go na karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 30 zł każda oraz orzekł środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat i świadczenie pieniężne w wysokości 5000 zł na rzecz Funduszu P..

Obrońca oskarżonego wniósł apelację od powyższego wyroku, zaskarżając go w zakresie kary i zarzucając:

1. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 424 k.p.k., poprzez niewskazanie w uzasadnieniu wyroku faktów, które Sąd uznał za udowodnione, dowodów na których oparte zostało rozstrzygnięcie, niewyjaśnienie podstawy prawnej wyroku, a także nieprzytoczenie okoliczności, które Sąd miał na względzie przy wymiarze kary, co czyni niemożliwym polemikę z rozstrzygnięciem Sądu;
2. obrazę przepisów prawa materialnego przez niezastosowanie art. 66 k.k. w zw. z art. 115 § 2 k.k. w zw. z art. 67 § 3 k.k. *in fine*, a w rezultacie niezastosowanie instytucji warunkowego umorzenia postępowania w sytuacji, gdy zdaniem oskarżonego spełnione zostały przesłanki do zastosowania tej instytucji;
3. rażącą niewspółmierność wymierzonej kary.

Wskazując na powyższe wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie zmianę wyroku poprzez warunkowe umorzenie postępowania na okres 3 lat próby, orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres roku i orzeczenie świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu P. w wysokości 5.000 zł.

Sąd Okręgowy w Ś., wyrokiem z dnia 19 listopada 2021 r., sygn. akt IV Ka (...), uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Prokurator Okręgowy w Ś. wniósł skargę na powyższy wyrok Sądu odwoławczego. Zaskarżył go w całości na niekorzyść W. D. i zarzucił rażące naruszenie prawa procesowego, mające wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 437 § 2 k.p.k., polegające na uchyleniu wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 15 marca 2021 r., sygn. akt III K (...), i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji bez wykazania potrzeby przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości, w sytuacji gdy ponowne postępowanie po uchyleniu orzeczenia miałoby w istocie polegać wyłącznie na ponownej ocenie przeprowadzonych już dowodów dotyczących okoliczności kierowania przez oskarżonego pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości, które zdaniem Sądu Okręgowego nie wskazują, by oskarżony zasługiwał na dobrodziejstwo warunkowego umorzenia postępowania, którego domagał się apelujący.

Stawiając powyższy zarzut, skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Ś. i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Instytucja skargi na wyrok sądu odwoławczego służy ograniczeniu liczby wyroków kasatoryjnych do tych sytuacji, w których przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi *meriti* jest niezbędne dla realizacji celów postępowania karnego. Dlatego, zgodnie z treścią art. 437 § 2 k.p.k., sąd odwoławczy może uchylić zaskarżone orzeczenie i przekazać je sądowi I instancji do ponownego rozpoznania tylko w jednym z trzech przypadków: zaistnienia bezwzględnych przyczyn odwoławczych, konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości oraz wówczas, gdy wydanie wyroku reformatoryjnego naruszyłoby regułę *ne peius*, wskazaną w art. 454 § 1 k.p.k.

Zadaniem Sądu Najwyższego, rozpatrującego skargę, zgodnie ze stanowiskiem wyrażonym w uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2018 r., I KZP 13/17, jest wyłącznie skontrolowanie, czy zachodzi tzw. bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 k.p.k. albo czy sąd odwoławczy uchylił wyrok mimo braku formalnych przeszkód określonych w art. 454 k.p.k. do wydania wyroku zmieniającego oraz czy jest konieczne przeprowadzenie w całości przewodu sądowego (art. 437 § 2 in fine k.p.k.). Zakres kontroli dokonywanej przez Sąd Najwyższy w tym postępowaniu ogranicza się zatem do zbadania, czy

stwierdzone przez sąd odwoławczy uchybienie daje podstawę do wydania orzeczenia kasatoryjnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2020 r., sygn. akt I KS 9/20).

W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy w Ś. jako przesłankę uchylenia zaskarżonego wyroku wskazał konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości. Potrzebę taką Sąd ten dostrzegł w fakcie sporządzenia przez Sąd I instancji skrajnie ubogiego w treść uzasadnienia, które wymagało gruntownego uzupełnienia w toku postępowania odwoławczego, w procedurze określonej w art. 449a § 1 k.p.k. Zdaniem Sądu odwoławczego pierwotne uzasadnienie wyroku Sądu I instancji obarczone było tak istotnymi brakami, że można z nich wywodzić, iż do wydania zaskarżonego orzeczenia doszło z obrazą art. 410 k.p.k., mającą wpływ na jego treść.

Domniemanie takie jest jednak nieuprawnione. Po pierwsze należy zauważyć, że do sporządzenia uzasadnienia dochodzi już po zapadnięciu orzeczenia. Oznacza to, że w chwili orzekania nie istnieje zapis motywów wyroku, co nie czyni go przecież pozbawionym faktycznych i prawnych podstaw. Uzasadnienie to dokument o charakterze sprawozdawczym, którego wymogi w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji określone są w art. 424 k.p.k. Sporządzenie go stanowi czynność wtórną i leży poza sferą orzekania w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k., stąd nie może mieć wpływu na treść wyroku (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 2011 r., II KK 265/10). Po drugie, skargi na wyrok sądu odwoławczego nie można opierać na zarzucie obrazy art. 424 k.p.k. (por. m. in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 lipca 2020 r., IV KS 18/20; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2019 r., IV KS 39/19). Brak uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji nie stanowi przesłanki uchylenia przez sąd odwoławczy zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy sądowi *meriti* do ponownego rozpoznania celem przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości. Nieprawidłowe opisanie motywów zapadłego orzeczenia nie świadczy bowiem bezpośrednio o wadach samego procesu orzekania czy braku merytorycznych podstaw rozstrzygnięcia.

Przenosząc powyższe na grunt tej sprawy trzeba zauważyć, że Sąd I instancji prawidłowo przeprowadził na rozprawie dowody, których treść była

wystarczająca do wyrokowania w kwestii odpowiedzialności karnej W. D. za zarzucony mu czyn. Zatem, pomimo niewątpliwych i rażących wad pierwotnego uzasadnienia wyroku Sądu I instancji, nie było podstaw do wydania przez Sąd odwoławczy orzeczenia o charakterze kasatoryjnym.

W konsekwencji, należało uwzględnić wniesioną skargę, uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę Sądowi Okręgowemu w Ś. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.